

Vergaderjaar 2010–2011

32 513

Verlagen van de commissie voor de Verzoekschriften en de Burgerinitiatieven

Nr. 49

VERSLAG OVER HET VERZOEKSCHRIFT¹ VAN W. W. TE G.² BETREFFENDE SUCCESSIEWET 1956 EN TOEPASSING HARDHEIDSCLAUSULE

Vastgesteld 19 mei 2011

Klacht

Verzoeker klaagt dat hij door de inwerkingtreding van de Successiewet 1956 op 1 januari 2010 als inwonend kind van overledene niet wordt aangemerkt als partner van de overledene. Hij doet een beroep op de hardheidsclausule.

Feiten

Verzoeker heeft in november 2010 aangifte gedaan van erfbelasting wegens het overlijden van zijn moeder. In januari 2011 heeft de Belastingdienst een aanslag erfbelasting overeenkomstig de aangifte opgelegd. In oktober 2010 heeft verzoeker in een brief aan de Belastingdienst tevens verzocht om voor de erfbelasting te worden aangemerkt als partner zodat hij geen erfbelasting is verschuldigd. Zijn argument hiervoor is dat hij voldoet aan de inhoudelijke eisen van de wet om in aanmerking te komen voor een zogenaamd mantelzorgcompliment (een uitkering voor mantelzorg als bedoeld in artikel 19a van de Wet maatschappelijke ondersteuning), hoewel hij geen uitkering voor mantelzorg heeft aangevraagd. Hij heeft immers onbetaald verlov aangevraagd en vanaf medio 2009 zijn moeder verzorgd tot haar overlijden op 23 mei 2010. De Belastingdienst heeft deze brief ter behandeling doorgezonden aan de staatssecretaris van Financiën omdat volgens verzoeker sprake is van onbillijke gevolgen van de wet. De staatssecretaris heeft het beroep op toepassing van de hardheidsclausule afgewezen.

Overwegingen

Verzoeker voert aan dat hij als gevolg van de wijziging van de Successiewet 1956 die in werking is getreden op 1 januari 2010 als inwonende

¹ Dit adres en de stukken welke de commissie bij haar onderzoek ten dienste hebben gestaan, liggen op het commissiesecretariaat Verzoekschriften, Lange Poten 4, Den Haag, ter inzage van de leden.

² Naam en adres van verzoeker zijn de commissie bekend.

zoon van de overledene niet meer als partner voor de erfbelasting kwalificeert. Deze beperking geldt niet als begunstigde voldoet aan het vereiste dat de begunstigde een zogenaamd mantelzorgcompliment heeft ontvangen.¹ Verzoeker is van mening dat hij weliswaar geen mantelzorgcompliment heeft ontvangen maar dat hij desondanks materieel aan de eisen van de wet voldoet. Op het moment dat hij zijn moeder ging verzorgen, kon hij immers niet weten dat het ontvangen van een mantelzorgcompliment een vereiste was voor de partnervrijstelling. Door geen overgangsbepalingen in de wet op te nemen, heeft de wetgever jegens hem onzorgvuldig gehandeld.

De staatssecretaris stelt zich op het standpunt dat in de Successiewet is bepaald dat bloedverwanten in de rechte lijn alleen kunnen worden aangemerkt als elkaars partner als zij voldoen aan het vereiste dat de begunstigde een zogenaamd mantelzorgcompliment heeft ontvangen. Verzoeker heeft afgezien van het aanvragen van een mantelzorgcompliment. Dit betekent niet dat de wetgever onzorgvuldig heeft gehandeld jegens degenen die door hun eigen keuze niet aan dat vereiste voldoen. De hardheidsclausule is niet van toepassing omdat de wetgever uitdrukkelijk heeft gekozen voor de ingevoerde regeling en de daaraan gekoppelde voorwaarden.

Oordeel van de commissie²

De staatssecretaris kan worden gevolgd in zijn standpunt. Verzoeker voldoet niet aan een voorwaarde die de wet stelt. Daarom kan hij krachtens de wet niet als partner van overledene worden aangemerkt. De hardheidsclausule kan alleen worden toegepast bij een onbillijkheid van overwegende aard. Daarvan is alleen sprake als het gaat om een gevolg dat de wetgever had voorkomen als hij dat bij het maken van de wet had voorzien.

Voorstel aan de Kamer

Er is geen aanleiding om de Kamer een voorstel te doen.

De voorzitter van de commissie,
Neppérus

De griffier van de commissie,
De Gier

¹ Artikel 1a vierde lid Successiewet 1956. Voor toepassing van de erfbelasting geldt de in het eerste lid, onderdeel d, gestelde voorwaarde niet voor bloedverwanten in de eerste graad, ingeval een van deze bloedverwanten een uitkering als bedoeld in artikel 19a van de Wet maatschappelijke ondersteuning heeft genoten in verband met in het kalenderjaar voorafgaand aan het jaar van overlijden van de andere bloedverwant, aan die bloedverwant verleende zorg.

² De commissie bestaat uit de leden: Cörüz (CDA), Smeets (PvdA), Neppérus (voorzitter) (VVD), Raak (SP), Wiegman-van Meppelen Scheppink (CU), Elissen (PVV), Schouw (D66), Taverne (VVD) en de plaatsvervangend leden Biskop (CDA), Klijnsma (PvdA) en Harbers (VVD).